

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Παρεμβάσεις στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, στον Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών και στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας σε εναρμόνιση με την ενοποίηση του πρώτου βαθμού δικαιοδοσίας με τον ν. 5108/2024- Διατάξεις για τη δικαστική Αστυνομία»

I. Γενικές παρατηρήσεις

Το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως διαμορφώθηκε μετά την επεξεργασία του από τη Διαικρή Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, αποτελείται από εκατόν δώδεκα (112) άρθρα, συμπεριλαμβανομένου του ακροτελεύτιου άρθρου που ορίζει τον χρόνο έναρξης ισχύος των διατάξεων του νόμου. Το νομοσχέδιο διαρθρώνεται σε έξι (6) Μέρη (Α΄-ΣΤ΄). Με το παρόν νομοσχέδιο εισάγονται τροποποιήσεις σειράς άρθρων του ΚΠολΔ και του ΚΠΔ οι οποίες κατέστησαν αναγκαίες μετά την κατάργηση των ειρηνοδικείων και την ενοποίηση του πρώτου βαθμού δικαιοδοσίας που επήλθε με τον ν. 5108/2014.

Το Μέρος Α΄, υπό τον τίτλο «Παρεμβάσεις στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προς Εναρμόνιση με τον ν. 5108/2024 Περί Ενοποίησης του Πρώτου Βαθμού Δικαιοδοσίας των Δικαστηρίων Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης», διαρθρώνεται σε εννέα (9) Κεφάλαια.

Το Κεφάλαιο Α΄ (άρθρα 1-2), υπό τον τίτλο «Σκοπός-Αντικείμενο», καθορίζει τον σκοπό (άρθρο 1) και το αντικείμενο (άρθρο 2) του Μέρους Α΄ του νομοσχεδίου.

Το Κεφάλαιο Β΄ (άρθρα 3-18), υπό τον τίτλο «Γενικές Διατάξεις- Τροποποίηση Πρώτου Βιβλίου Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας», ορίζει την καθ΄ ύλην

αρμοδιότητα των μονομελών πρωτοδικείων για διαφορές που μπορούν να αποτιμηθούν σε χρήματα και των οποίων η αξία του αντικειμένου δεν υπερβαίνει το ποσό των διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000) ευρώ (άρθρο 3), καθορίζει την αποκλειστική αρμοδιότητα των μονομελών πρωτοδικείων για συγκεκριμένα είδη διαφορών ανεξαρτήτως ποσού (άρθρο 4) , την εξαιρετική αρμοδιότητά τους σε συγκεκριμένες διαφορές (άρθρο 5), την αποκλειστική αρμοδιότητα των πολυμελών πρωτοδικείων (άρθρο 6) και των μονομελών και τριμελών εφετείων (άρθρο 7). Επίσης, τροποποιεί την παράγραφο 2 του άρθρου 31 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182) (άρθρο 8), το άρθρο 47 (άρθρο 9), το άρθρο 50 (άρθρο 10) και το άρθρο 54 (άρθρο 11) του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Επιπροσθέτως, επιφέρει επουσιώδεις αλλαγές στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 125 (άρθρο 12), στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 134 (άρθρο 13), στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 165 (άρθρο 14), στο άρθρο 167 (άρθρο 15) και στο άρθρο 168 (άρθρο 16) του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, καταργεί την οριζόμενη στην παρ. 4 του άρθρου 173 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας διακριτική ευχέρεια του δικαστή ως προς τον καθορισμό του ποσού των δικαστικών εξόδων σε δίκες διατροφής έως του ποσού των τριακοσίων ευρώ (άρθρο 17), και ορίζει τον αρμόδιο δικαστή για την υποβολή αίτησης για τη χορήγηση του ευεργετήματος της πενίας (άρθρο 18).

Το Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 19-21), υπό τον τίτλο «Διαδικασία στα Πρωτοβάθμια Δικαστήρια-Τροποποίηση Δεύτερου Βιβλίου Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας», τροποποιεί το άρθρο 208 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας περί εγγραφής και εξαίληψης συναινετικής προσημείωσης υποθήκης με πράξη δικηγόρου (άρθρο 19), ορίζει ότι σε περίπτωση αγωγής που απευθύνεται σε περιφερειακή έδρα πρωτοδικείου, η κατάθεση του δικογράφου μπορεί να γίνεται είτε στη γραμματεία της έδρας του πρωτοδικείου είτε στη γραμματεία της περιφερειακής έδρας του (άρθρο 20), και αναδιαμορφώνει την παρ. 1 του άρθρου 466 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας περί της διαδικασίας ως προς τις μικροδιαφορές (άρθρο 21).

Το Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 22-26), υπό τον τίτλο «Ένδικα Μέσα και Ανακοπές-Τροποποίηση Τρίτου Βιβλίου Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας», αναδιαμορφώνει το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 495 (άρθρο 22), το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 498 (άρθρο 23), το πρώτο εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 505 (άρθρο 24), το άρθρο 511 (άρθρο 25) καθώς και το άρθρο 560 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (άρθρο 26).

Το Κεφάλαιο Ε' (άρθρα 27-29), υπό τον τίτλο «Ειδικές Διαδικασίες-Τροποποίηση Τετάρτου Βιβλίου Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας», καθορίζει την αρμοδιότητα του μονομελούς πρωτοδικείου για διαφορές από πιστωτικούς

τίτλους (άρθρο 27) και αυτή του δικαστή του μονομελούς πρωτοδικείου για την έκδοση διαταγής πληρωμής (άρθρο 28) και διαταγής απόδοσης της χρήσης του μισθίου (άρθρο 29).

Το Κεφάλαιο ΣΤ' (άρθρα 30-32), υπό τον τίτλο «Ασφαλιστικά Μέτρα-Τροποποίηση Πέμπτου Βιβλίου Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας», καθορίζει την αρμοδιότητα του μονομελούς πρωτοδικείου για τις διαφορές που αφορούν στην εκτέλεση απόφασης που διατάζει ασφαλιστικά μέτρα ή ανακαλεί απόφαση για αυτά (άρθρο 30), τροποποιεί το άρθρο 734 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας περί των ασφαλιστικών μέτρων σε κάθε είδους υποθέσεις νομής ή κατοχής (άρθρο 31) και κατοχυρώνει την αρμοδιότητα του δικαστή του μονομελούς πρωτοδικείου προς έκδοση Ευρωπαϊκής Διαταγής Δέσμευσης Λογαριασμού (άρθρο 32).

Το Κεφάλαιο Ζ' (άρθρα 33-41), υπό τον τίτλο «Διαδικασία Εκούσιας Δικαιοδοσίας-Τροποποίηση Έκτου Βιβλίου Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας», καθορίζει την αρμοδιότητα των δικαστηρίων στις υποθέσεις εκουσίας δικαιοδοσίας (άρθρο 33) και τροποποιεί το άρθρο 787 (άρθρο 34), το άρθρο 808 (άρθρο 35), το άρθρο 819 (άρθρο 36), το άρθρο 828 (άρθρο 37), το άρθρο 830 (άρθρο 38), το άρθρο 831 (άρθρο 39), το άρθρο 835 (άρθρο 40) και το άρθρο 841 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (άρθρο 41).

Το Κεφάλαιο Η' (άρθρα 42-48), υπό τον τίτλο «Αναγκαστική Εκτέλεση-Τροποποίηση Όγδου Βιβλίου Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας», τροποποιεί το άρθρο 917 (άρθρο 42), το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 933 (άρθρο 43), την παρ. 1 του άρθρου 983 (άρθρο 44), την παρ. 4 του άρθρου 995 (άρθρο 45) και τις παρ. 1 και 4 άρθρου 998 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (άρθρο 46). Περαιτέρω, ορίζει ότι οι διατάξεις που προβλέπουν ότι απαίτηση από παροχή ηλεκτρικής ενέργειας, άρδευσης, ύδρευσης ή φυσικού αερίου βαρύνει τον ειδικό διάδοχο του κυρίου κινητού ή ακινήτου, δεν εφαρμόζονται επί αναγκαστικού δημοσίου πλειστηριασμού (άρθρο 47), και αναδιαμορφώνει το άρθρο 1021 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας περί εκούσιου πλειστηριασμού (άρθρο 48).

Το Κεφάλαιο Θ' (άρθρα 49-52), υπό τον τίτλο «Τελικές-Καταργούμενες Διατάξεις», θεσπίζει τελικές διατάξεις που αφορούν στην κατάργηση των όρων «ειρηνοδίκη» και «ειρηνοδικείο» και την αντικατάστασή τους από τους όρους «πρωτοδίκη» και «μονομελές πρωτοδικείο» ή «δικαστήριο» αντίστοιχα σε συγκεκριμένες διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (άρθρο 49), αναδιαμορφώνει το άρθρο 71 του Εισαγωγικού Νόμου του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (άρθρο 50), εμπεριέχει μεταβατικές διατάξεις (άρθρο 51) και ορίζει ποιες ισχύουσες διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας καταργούνται (άρθρο 52).

Το Μέρος Β΄, υπό τον τίτλο «Παρεμβάσεις στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προς Εναρμόνιση με τον Ν. 5108/2024 Περί Ενοποίησης του Πρώτου Βαθμού Δικαιοδοσίας των Δικαστηρίων Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης», διαρθρώνεται σε πέντε (5) Κεφάλαια.

Το Κεφάλαιο Α΄ (άρθρα 53-54), υπό τον τίτλο «Σκοπός-Αντικείμενο», καθορίζει τον σκοπό (άρθρο 53) και το αντικείμενο (άρθρο 54) του Μέρους Β΄ του νόμου.

Το Κεφάλαιο Β΄ (άρθρα 55-56), υπό τον τίτλο «Γενικοί Ορισμοί- Τροποποίηση Πρώτου Βιβλίου Κώδικα Ποινικής Δικονομίας», ορίζει τα όργανα που είναι αρμόδια για τη διενέργεια προανάκρισης και προκαταρκτικής εξέτασης (άρθρο 55) και τροποποιεί την περ. 6 του άρθρου 111 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α΄ 96) περί της αρμοδιότητας του Τριμελούς Εφετιείου (άρθρο 56).

Το Κεφάλαιο Γ΄ (άρθρα 57-58), υπό τον τίτλο «Αποδείξεις-Τροποποίηση Δεύτερου Βιβλίου Κώδικα Ποινικής Δικονομίας», αναδιαμορφώνει το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 231 περί της λιπομαρτυρίας στην ανάκριση ή στο ακροατήριο (άρθρο 57), καθώς και το πέμπτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 232 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας περί ανάκλησης της καταδίκης για λιπομαρτυρία (άρθρο 58).

Το Κεφάλαιο Δ΄, (άρθρο 59), υπό τον τίτλο «Προδικασία-Τροποποίηση Τρίτου Βιβλίου Κώδικα Ποινικής Δικονομίας», τροποποιεί το εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 256 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Το Κεφάλαιο Ε΄ (άρθρο 60), υπό τον τίτλο «Ενδικο Μέσα-Τροποποίηση Έκτου Βιβλίου Κώδικα Ποινικής Δικονομίας», αναδιαμορφώνει το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 474 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Το Μέρος Γ΄ (άρθρα 61-93), υπό τον τίτλο «Παρεμβάσεις στον Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών προς εναρμόνιση με τον ν. 5108/2024 περί της ενοποίησης του πρώτου βαθμού δικαιοδοσίας των δικαστηρίων πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης», διαρθρώνεται σε δέκα τρία Κεφάλαια (Α΄-ΙΓ΄). Περιέχει ρυθμίσεις με τις οποίες εναρμόνζεται ο Κώδικας Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών με τον ν. 5108/2024.

Το Κεφάλαιο Α΄ (άρθρα 61-62), υπό τον τίτλο «Σκοπός-Αντικείμενο», ορίζει τον σκοπό (άρθρο 61) και το αντικείμενο (άρθρο 62) του Μέρους Γ΄.

Με το Κεφάλαιο Β΄ (άρθρα 63-64), υπό τον τίτλο «Εκταση εφαρμογής-Ιδρυση, συγχώνευση, κατάργηση, περιφέρεια και έδρα δικαστηρίων-Τροποποίηση Κεφαλαίου Α΄ Τμήματος Πρώτου Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών», επέρχονται τροποποιήσεις στα άρθρα 1 και 2 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικα-

στικών Λειτουργιών που αφορούν το πεδίο εφαρμογής του (άρθρο 63) και την ίδρυση, συγχώνευση και κατάργηση δικαστηρίων (άρθρο 64).

Στο Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 65-71), υπό τον τίτλο «Οργανικές θέσεις και συγκρότηση δικαστηρίων-Τροποποίηση Κεφαλαίου Β' Τμήματος Πρώτου Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών», ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν, μεταξύ άλλων, τον αριθμό και την κατανομή των οργανικών θέσεων των δικαστικών λειτουργιών (άρθρο 65), τη συγκρότηση των δικαστηρίων και των τμημάτων τους (άρθρο 66), την αναπλήρωση των δικαστών (άρθρο 67), τις περιπτώσεις αδυναμίας συγκρότησης δικαστηρίου (άρθρο 68), τις Γραμματείες Δικαστηρίων και Εισαγγελιών (άρθρο 69), το δικαστικό έτος και τα θερινά τμήματα (άρθρο 70), και το αρχείο των δικαστηρίων (άρθρο 71).

Με το Κεφάλαιο Δ' (άρθρο 72), υπό τον τίτλο «Δικαστικά Συμβούλια και Ολομέλειες-Τροποποίηση Κεφαλαίου Γ' Τμήματος Πρώτου Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών», τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 14 του Κώδικα ως προς τις ρυθμίσεις περί Δικαστικών Συμβουλίων.

Στο Κεφάλαιο Ε' (άρθρα 73-79), υπό τον τίτλο «Διεύθυνση Δικαστηρίων και Εισαγγελιών-Τροποποίηση Κεφαλαίου Δ' Τμήματος Πρώτου Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών», ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν τη διεύθυνση των Δικαστηρίων (άρθρο 73) και των Εισαγγελιών (άρθρο 74), τους Κανονισμούς εσωτερικής υπηρεσίας Δικαστηρίων και Εισαγγελιών (άρθρο 75), τις συνθέσεις των ποινικών δικαστηρίων (άρθρο 76) και των πρωτοδικείων όταν εκδικάζουν υποθέσεις ασφαλιστικών μέτρων (άρθρο 77), τη λειτουργία και τις συνεδριάσεις των δικαστηρίων (άρθρο 78), και την εποπτεία του Υπουργείου Δικαιοσύνης επί των Εισαγγελιών (άρθρο 79).

Με το Κεφάλαιο ΣΤ' (άρθρα 80-81), υπό τον τίτλο «Πολιτικά και ποινικά Δικαστήρια-Τροποποίηση Κεφαλαίου Ζ' Τμήματος Πρώτου Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών», τροποποιείται το άρθρο 30 του Κώδικα ως προς τον ορισμό Ανακριτών και Δικαστών Ανηλίκων από τη γενική επετηρίδα (άρθρο 80), και προβλέπεται ο ορισμός προανακριτών πρωτοδικών (άρθρο 81).

Το Κεφάλαιο Ζ' (άρθρα 82-85), υπό τον τίτλο «Δικαιώματα και εγγυήσεις δικαστικών λειτουργιών-Τροποποίηση Κεφαλαίου Γ' Τμήματος Δεύτερου Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών», επιφέρει τροποποιήσεις στις διατάξεις που ρυθμίζουν τη χορήγηση κανονικής άδειας στους δικαστικούς λειτουργούς (άρθρο 82), τις άδειες κύησης, λοχείας και ανατροφής τέκνου (άρθρο 83), τις αναρρωτικές (άρθρο 84) και τις εκπαιδευτικές άδειες (άρθρο 85).

Στο Κεφάλαιο Η' (άρθρα 86-87), υπό τον τίτλο «Υπηρεσιακές μεταβολές- Τροποποίηση Κεφαλαίου Ε' Τμήματος Δεύτερου Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών», ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν τις μεταθέσεις (άρθρο 86) και τις αποσπάσεις (άρθρο 87) των δικαστικών λειτουργιών.

Με το Κεφάλαιο Θ' (άρθρο 88), υπό τον τίτλο «Βαθμοί ιεραρχίας- Τροποποίηση Κεφαλαίου ΣΤ' Τμήματος Δεύτερου Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών», επέρχονται τροποποιήσεις ως προς τους βαθμούς ιεραρχίας των δικαστικών λειτουργιών.

Στο Κεφάλαιο Ι' (άρθρο 89), υπό τον τίτλο «Δικαστικοί λειτουργοί των πολιτικών-ποινικών Δικαστηρίων και Εισαγγελιών-Τροποποίηση Κεφαλαίου ΙΓ' Τμήματος Δεύτερου Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών», προβλέπεται δικαίωμα ένταξης στη γενική επετηρίδα για τους υπηρετούντες κατά την έναρξη ισχύος του ν. 5108/2024 ειρηνοδίκες.

Το Κεφάλαιο ΙΑ' (άρθρο 90), υπό τον τίτλο «Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης-Τροποποίηση Κεφαλαίου ΙΔ' Τμήματος Δεύτερου Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών», επιφέρει τροποποιήσεις στις διατάξεις περί Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης.

Στο Κεφάλαιο ΙΒ' (άρθρο 91), υπό τον τίτλο «Πολιτικά και Ποινικά Δικαστήρια-Τροποποίηση Κεφαλαίου ΙΣΤ' Τμήματος Δεύτερου Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών», ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν τη διενέργεια επιθεώρησης δικαστηρίων και εισαγγελιών.

Με το Κεφάλαιο ΙΓ' (άρθρα 92-93), υπό τον τίτλο «Δίωξη - Τροποποίηση Κεφαλαίου ΚΑ' Τμήματος Δεύτερου Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών», τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 117 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών ως προς την αρμοδιότητα άσκησης πειθαρχικής δίωξης κατά δικαστικών λειτουργιών (άρθρο 92), και τίθεται μεταβατική διάταξη ως προς τον ορισμό ανακριτών και τη διάρκεια της θητείας τους (άρθρο 93).

Το Μέρος Δ' (άρθρα 94-103), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις για τη Δικαστική Αστυνομία-Τροποποίηση ν. 4963/2022», διαρθρώνεται σε τέσσερα Κεφάλαια (Α'-Δ').

Το Κεφάλαιο Α' (άρθρα 94-95), υπό τον τίτλο «Σκοπός-Αντικείμενο», ορίζει τον σκοπό (άρθρο 94) και το αντικείμενο (άρθρο 95) του Μέρους Δ'.

Στο Κεφάλαιο Β' (άρθρο 96), υπό τον τίτλο «Επιμορφωτικά σεμινάρια για το προσωπικό του πολιτικού τομέα της Δικαστικής Αστυνομίας», προβλέπε-

ται ο τρόπος κάλυψης των εξόδων της εισαγωγικής εκπαίδευσης και των επιμορφωτικών σεμιναρίων του προσωπικού της Δικαστικής Αστυνομίας.

Στο Κεφάλαιο Γ' (άρθρο 97), υπό τον τίτλο «Αμοιβαία μετάθεση του προσωπικού του αστυνομικού τομέα της Δικαστικής Αστυνομίας», ορίζονται οι προϋποθέσεις αμοιβαίας μετάθεσης του προσωπικού του αστυνομικού τομέα της Δικαστικής Αστυνομίας.

Στο Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 98-103), υπό τον τίτλο «Γραπτός διαγωνισμός για την πλήρωση θέσεων του πολιτικού τομέα της Δικαστικής Αστυνομίας κατά την πρώτη εφαρμογή του ν. 4963/2022», ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν, μεταξύ άλλων, την πλήρωση θέσεων προσωπικού του πολιτικού τομέα της Δικαστικής Αστυνομίας με διαγωνισμό που διεξάγεται από την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών (άρθρο 98), την προκήρυξη του σχετικού γραπτού διαγωνισμού (άρθρο 99), τη συγκρότηση Εξεταστικής Επιτροπής (άρθρο 100), τη διενέργεια του διαγωνισμού (άρθρο 101), τη βαθμολόγηση και την κατάρτιση των Πινάκων οριστικών αποτελεσμάτων (άρθρο 102), και τον διορισμό των υποψηφίων που περιλαμβάνονται στον Πίνακα διοριστέων (άρθρο 103).

Στο Μέρος Ε' (άρθρα 104-111), υπό τον τίτλο «Άλλες επείγουσες ρυθμίσεις», ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν, μεταξύ άλλων, τις οργανικές μονάδες των Γραμματειών των Δικαστηρίων και των Δικαστικών Υπηρεσιών (άρθρο 104), τη λήψη επιδόματος θέσης ευθύνης των προϊσταμένων δικαστικών υπαλλήλων μετά την έναρξη ισχύος του ν. 5108/2024 (άρθρο 105), την παράταση της αναστολής της μεταβατικής διάταξης του άρθρου 228 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (άρθρο 106), τη σύντμηση του χρόνου πρακτικής άσκησης των σπουδαστών της κατεύθυνσης των Εισαγγελέων της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών της 30ής εκπαιδευτικής σειράς (άρθρο 107), την τοπική αρμοδιότητα ως προς την τήρηση ποινικού μητρώου (άρθρο 108), τις μεταβατικές διατάξεις του ν. 5108/2024 (άρθρο 109), τον καταρτισμό συνθέσεων για την εκδίκαση ποινικών υποθέσεων και υποθέσεων ασφαλιστικών μέτρων κατά το χρονικό διάστημα από τη 16η.9.2024 έως την 30ή.9.2024 (άρθρο 110), και τη διαγραφή από το πινάκιο φορολογικών υποθέσεων που εκκρεμούν ενώπιον της Επιτροπής εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών (άρθρο 111).

Τέλος, το Μέρος ΣΤ' (άρθρο 112), υπό τον τίτλο «Έναρξη ισχύος», ορίζει την έναρξη ισχύος του νόμου.

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί του άρθρου 19

Με το άρθρο 19, υπό τον τίτλο «Εγγραφή και εξαίλεψη συναινετικής προσμείωσης υποθήκης με πράξη δικηγόρου – Τροποποίηση άρθρου 208 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας», τροποποιείται, μεταξύ άλλων, το πέμπτο εδάφιο

του άρθρου 208 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182) περί εγγραφής και εξάλειψης συναινετικής προσημείωσης υποθήκης με πράξη δικηγόρου, διά της προσθήκης της ακόλουθης φράσης: «, είτε ιδιωτικό έγγραφο, το οποίο φέρει βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του συναινούντος από Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών ή οποιαδήποτε άλλη δημόσια ή δημοτική αρχή», και το άρθρο 208 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Τίτλο για την εγγραφή συναινετικής προσημείωσης υποθήκης και τίτλο για την εξάλειψη συναινετικής προσημείωσης υποθήκης αποτελεί πράξη η οποία εκδίδεται από δικηγόρο, μέλος του δικηγορικού συλλόγου της περιφέρειας του πρωτοδικείου στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει το πρωτοδικείο, στο οποίο κατατίθεται η αίτηση. Η αίτηση μπορεί να κατατεθεί και τα δικαιολογητικά έγγραφα να υποβληθούν ηλεκτρονικά. Η αίτηση της εγγραφής ή της εξάλειψης συναινετικής προσημείωσης υποθήκης: α) υπογράφεται από πληρεξούσιο δικηγόρο, και β) συνοδεύεται β) από το σχετικό γραμμάτιο προεispραξης των πληρεξουσίων δικηγόρων του αιτούντος και του καθ' ου η αίτηση, ββ) την έγγραφη συναίνεση του καθ' ου η αίτηση, η οποία υπογράφεται υποχρεωτικά από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του τελευταίου, βγ) από ειδικό γραμμάτιο προκαταβολής αποζημίωσης του δικηγόρου του πρώτου εδافیου του παρόντος που εκδίδει ο δικηγορικός σύλλογος του οποίου μέλος είναι ο ανωτέρω δικηγόρος. Όταν το Δημόσιο, Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης ή λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου υποβάλλουν την αίτηση του πρώτου εδافیου καταβάλλουν το ήμισυ της προβλεπόμενης αποζημίωσης για τον δικηγόρο του πρώτου εδافیου που εκδίδει την πράξη. Για την έγγραφη συναίνεση απαιτείται είτε συμβολαιογραφικό είτε ψηφιακά υπογεγραμμένο έγγραφο, είτε ιδιωτικό έγγραφο, το οποίο φέρει βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του συναινούντος από Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών ή οποιαδήποτε άλλη δημόσια ή δημοτική αρχή (...)».

Λαμβανομένου υπόψη ότι στη ρύθμιση του άρθρου 19 περί ιδιωτικού εγγράφου γίνεται λόγος ρητώς περί βεβαίωσης του γνησίου της υπογραφής του συναινούντος από Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών και δεδομένου ότι τυχόν ψηφιακή βεβαίωση που εκδίδεται από τη διαδικτυακή εφαρμογή του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης gov.gr είναι ισοδύναμη με έγγραφο που φέρει το γνήσιο της υπογραφής, θα μπορούσε στο άρθρο 19 να γίνει επίσης ρητώς μνεία της ψηφιακής βεβαίωσης του gov.gr, ώστε να μην υπάρχει περιθώριο αμφιβολίας ως προς το αν αυτή καταλαμβάνεται ή όχι από το πεδίο εφαρμογής της διάταξης.

2. Επί του άρθρου 25

Με το άρθρο 25, υπό τον τίτλο «Αποφάσεις που μπορούν να προσβληθούν με έφεση–Τροποποίηση άρθρου 511 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας», επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις στο άρθρο 511 του Κώδικα Πολιτικής

Δικονομίας: α) προστίθεται τίτλος, β) οι λέξεις «των ειρηνοδικείων, των μονομελών και των πολυμελών πρωτοδικείων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των πρωτοδικείων» και το άρθρο 511 διαμορφώνεται ως εξής: Άρθρο 511 Αποφάσεις που μπορούν να προσβληθούν με έφεση, «Με έφεση μπορούν να προσβληθούν οι αποφάσεις των πρωτοδικείων».

Δεδομένου ότι το άρθρο 512 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, υπό τον τίτλο «Ανέκκλητες αποφάσεις», ορίζει ότι «Οι αποφάσεις των ειρηνοδικείων σε διαφορές που εκδικάζονται κατά τη διαδικασία των άρθρων 466 έως 471 είναι ανέκκλητες», προβληματισμός γεννάται ως προς το ότι με το άρθρο 25 του παρόντος νομοσχεδίου δεν ορίζεται για το άρθρο 512 αντίστοιχη τροποποίηση με αυτή του άρθρου 511 σχετικά με την αντικατάσταση του όρου «ειρηνοδικείων». Επισημαίνεται, περαιτέρω, ότι το άρθρο 21 του παρόντος νομοσχεδίου απαλείφει την αναφορά στο ειρηνοδικείο από την παράγραφο 1 του άρθρου 466 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (στο οποίο και παραπέμπει το άρθρο 512 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

3. Επί του άρθρου 81

Στο άρθρο 81 προστίθεται νέο άρθρο στο Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών (ν. 4938/2022) ως άρθρο 30Α. Στην παράγραφο 3 εδ. β' του προτεινόμενου άρθρου 30Α του ν. 4938/2022 ορίζεται ότι «στα πρωτοδικεία Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης, δύναται να δημιουργούνται κατά περίπτωση, με απόφαση του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης του Πρωτοδικείου, Προανακριτικά Τμήματα Διεθνούς Δικαστικής Συνδρομής και Ευρωπαϊκής Εντολής Έρευνας, προς διεκπεραίωση των υποβαλλομένων εισαγγελικών παραγγελιών, σχετικά με αιτήματα δικαστικής συνδρομής και ευρωπαϊκών εντολών έρευνας». Ενόψει του ότι στο άρθρο 80 του παρόντος νομοσχεδίου προτείνεται η τροποποίηση του άρθρου 30 παρ. 3 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών και προβλέπεται η δημιουργία ανακριτικών τμημάτων διεθνούς δικαστικής συνδρομής και ευρωπαϊκής εντολής έρευνας προς διεκπεραίωση εισαγγελικών παραγγελιών με αντικείμενο την *εκτέλεση* αιτημάτων δικαστικής συνδρομής και ευρωπαϊκών εντολών έρευνας, προς αποφυγή σύγχυσης, θα ήταν ορθότερο η φράση «προς διεκπεραίωση των υποβαλλομένων εισαγγελικών παραγγελιών, σχετικά με αιτήματα δικαστικής συνδρομής και ευρωπαϊκών εντολών έρευνας» να αντικατασταθεί ως εξής: «προς διεκπεραίωση των υποβαλλομένων εισαγγελικών παραγγελιών, σχετικά με την έκδοση αιτημάτων δικαστικής συνδρομής και ευρωπαϊκών εντολών έρευνας». Περαιτέρω, για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, θα ήταν σκόπιμο να τροποποιηθεί αντίστοιχα και ο ν. 4489/2017 για την Ευρωπαϊκή Εντολή Έρευνας που ενσωματώνει την Οδηγία 2014/41 ΕΕ.

4. Επί του άρθρου 88

Στο εισαγωγικό εδάφιο αναφέρεται ότι στην παρ. 2 του άρθρου 66 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 4938/2022), μεταξύ άλλων, «βδ) προστίθεται περ. θ».

Όμως, στο κείμενο του υπό ψήφιση άρθρου 66, στην παρ. 2, δεν προστίθεται, προφανώς εκ παραδρομής, περ. θ´.

5. Επί του άρθρου 89

Στην παρ. 1 του άρθρου 90 του ν. 4938/2022, η φράση «του Κεφαλαίου ΙΗ´ του Κώδικα αυτοῦ» θα μπορούσε να αντικατασταθεί από τη φράση «του Κεφαλαίου ΙΗ´ του Τρίτου Μέρους του Δεύτερου Τμήματος του παρόντος Κώδικα».

6. Επί του άρθρου 97

Με το άρθρο 97 τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 39 του ν. 4963/2022 ως προς τη δυνατότητα μετάθεσης του προσωπικού της δικαστικής αστυνομίας. Η ισχύουσα ρύθμιση προβλέπει τη δυνατότητα μετάθεσης «α) για λόγους υγείας, β) για συνυπηρέτηση και γ) για αμοιβαία μετάθεση», ανεξαρτήτως του αν πρόκειται για υπαλλήλους του αστυνομικού ή του πολιτικού τομέα. Με την προτεινόμενη ρύθμιση απαλείφεται η περ. γ), και προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Αμοιβαία μετάθεση επιτρέπεται μετά από αίτηση υπαλλήλου του αστυνομικού τομέα της δικαστικής αστυνομίας σε οργανική θέση υπαλλήλου ίδιας κατηγορίας, βαθμού, κλάδου και τομέα».

Τούτων δοθέντων, τίθεται το ερώτημα αν η δυνατότητα αμοιβαίας μετάθεσης αποκλείεται ως προς το προσωπικό του πολιτικού τομέα της δικαστικής αστυνομίας, ή αν θα τύχει εφαρμογής, εν προκειμένω, η παρ. 1 του άρθρου 43 του ίδιου νόμου, κατά την οποία «[γ]ια όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από τον παρόντα, εφαρμόζεται αναλογικά ο Κώδικας Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. [ν. 3528/2007 (Α´ 26)]».

7. Επί του άρθρου 99

Με το άρθρο 99 προστίθεται άρθρο 60Α στον ν. 4963/2022, το οποίο προβλέπει τη διενέργεια διαγωνισμού για την πλήρωση θέσεων των κατηγοριών ΠΕ και ΤΕ του πολιτικού τομέα της Δικαστικής Αστυνομίας. Στην παρ. 1 ορίζεται το περιεχόμενο της προκήρυξης του διαγωνισμού και, ειδικότερα, μεταξύ άλλων, η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων συμμετοχής στον διαγωνισμό «η οποία δεν δύναται να είναι μικρότερη των δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευση της προκήρυξης».

Παρατηρείται, εν προκειμένω, ότι δεν ορίζεται ο τόπος δημοσίευσης της προκήρυξης.

8. Επί του άρθρου 109

Με το άρθρο 109 προστίθεται παρ. 12 στο άρθρο 14 του ν. 5108/2024, ως εξής: «Το πρωτοδικείο που ορίζεται ως έδρα πρωτοδικείου σύμφωνα με το άρθρο 6 υπεισέρχεται ως καθολικός διάδοχος στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος πρωτοδικείων και ειρηνοδικείων που υπάγονται σε αυτό».

Δοθέντος ότι η έννοια της καθολικής διαδοχής και, στο πλαίσιο αυτό, οι έννοιες των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων προσιδιάζουν σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, θα έπρεπε, ενδεχομένως, να επανεξετασθεί η διατύπωση της ρύθμισης.

Αθήνα, 9 Σεπτεμβρίου 2024

Οι εισηγητές
Κωνσταντίνος Δελικωστόπουλος
Αθανασία Διονυσοπούλου
Επίκουρη Καθηγήτρια της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Αθηνών
Επιστημονικοί Συνεργάτες
Νέστωρ Πολίτης
Ειδικός Επιστημονικός Συνεργάτης

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
τ. Καθηγητής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
τ. Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

